Production, Finance Estimates and Entrepreneurial Management

නිෂ්පාදනය, මූල්‍ය ඇස්තමේන්තු සහ ව්‍යවසායකත්ව කළමනාකරණය

Sandeepa Jayasekera

MBA (PIM-SJP), B.Sc. (Acct.) Hons. Gold Medal Winner, FCA, ACCA (UK), SAT, ACMA (SL), CIMA Passed Finalist, CA Prize Winner for AFR subject in Strategic Level II, CA First in Order of Merit Prize Winner in CAB II Level, CIMA Strategic Level Aggregate Prize Winner

1

Production Planning and Production Costs

නිෂ්පාදන සැලසුම්කරණය සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය

2

Production Planning නිෂ්පාදන සැලසුම්කරණය

Based on the Sales Planning, the production shall be planned. The number of products, resources required and cost shall be planned.

විකුණුම් සැලසුම්කරණය මත පදනම්ව, නිෂ්පාදනය සැලසුම් කළ යුතුය. නිෂ්පාදනය කරනු ලබන භාණ්ඩ ප්‍රමාණය, අවශ්‍ය වන සම්පත් සහ පිරිවැය මෙහිදී සැලසුම් කළ යුතුය.

3

Production නිෂ්පාදනය

Production refers to the process of converting **resources (Inputs)** into **goods or services (Outputs)** that satisfy human needs.

නිෂ්පාදනය යනු යෙදවුම් හෙවත් සම්පත්, මිනිස් අවශ්‍යතා තෘප්තිමත් කරන භාණ්ඩ හෝ සේවාවන්, එනම් නිමැවුම් බවට පරිවර්තනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියයි.

4

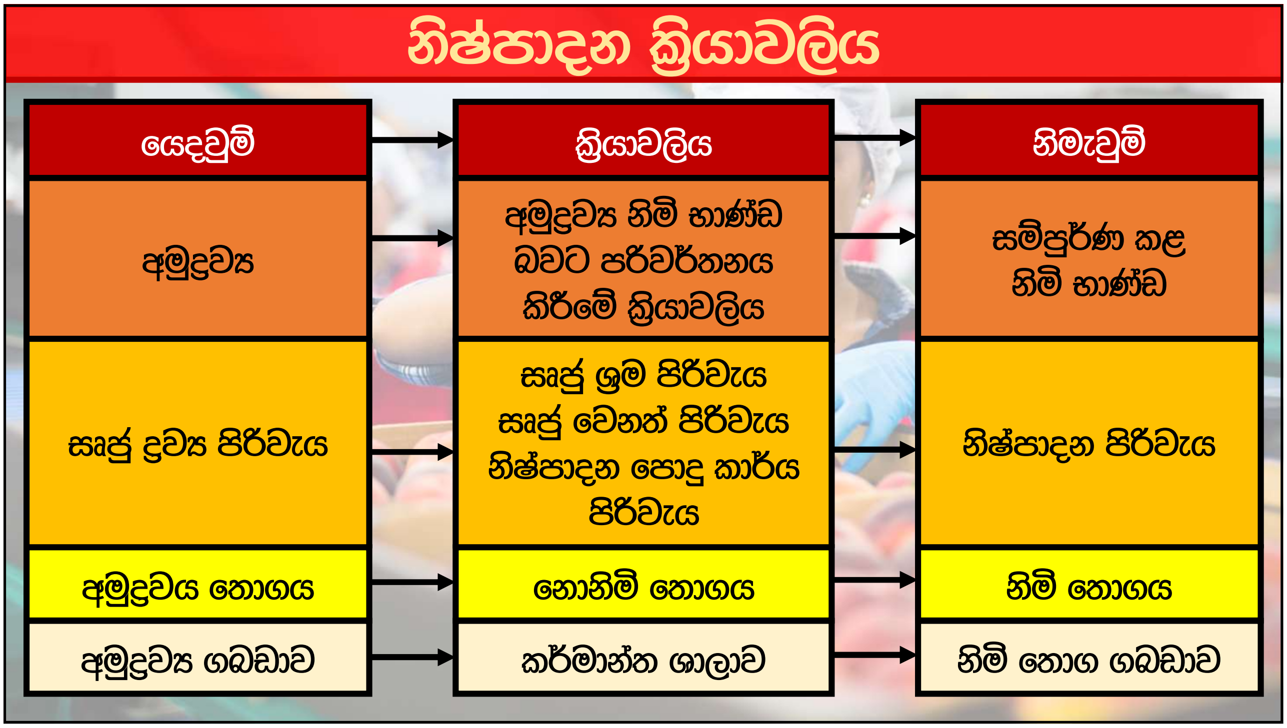

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය
යෙදවුම්
ක්‍රියාවලිය
නිමැවුම්
අමුද්‍රව්‍ය
අමුද්‍රව්‍ය නිමි භාණ්ඩ බවට පරිවර්තනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය
සම්පූර්ණ කළ නිමි භාණ්ඩ
සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය
සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය සෘජු වෙනත් පිරිවැය නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය පිරිවැය
නිෂ්පාදන පිරිවැය
අමුද්‍රවය තොගය
නොනිමි තොගය
නිමි තොගය
අමුද්‍රව්‍ය ගබඩාව
කර්මාන්ත ශාලාව
නිමි තොග ගබඩාව

5

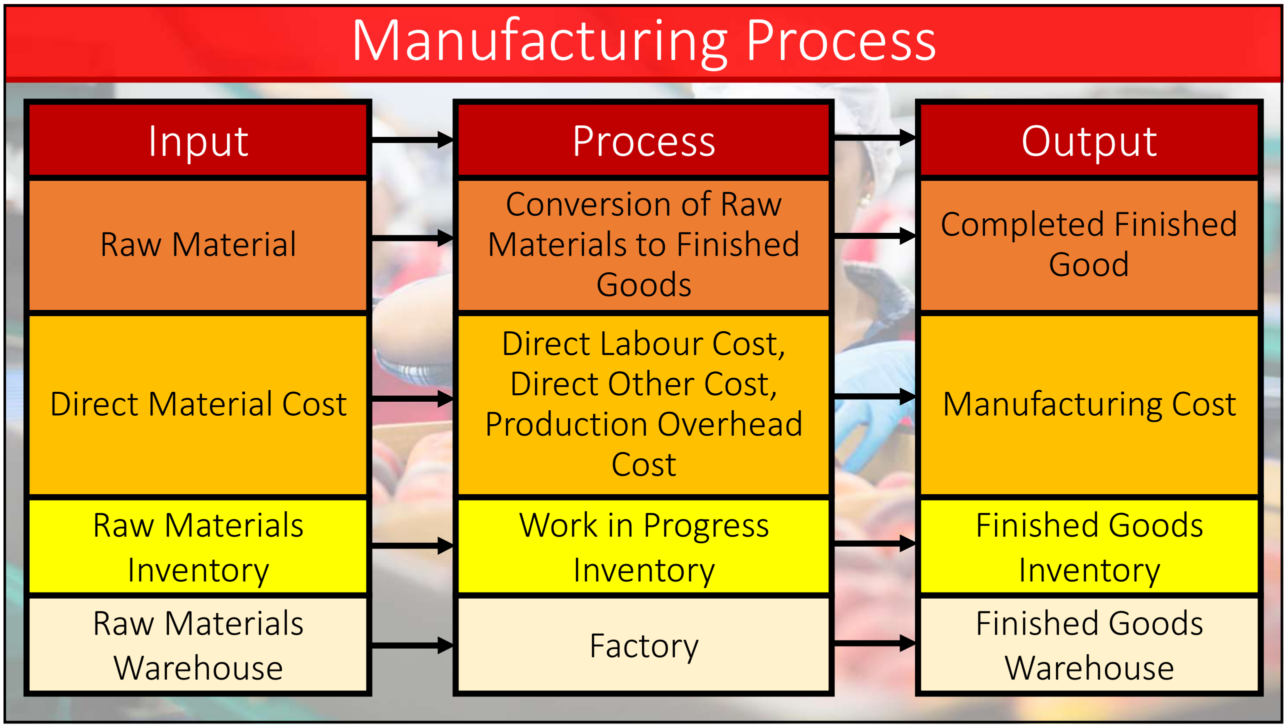

Manufacturing Process
Input
Process
Output
Raw Material
Conversion of Raw Materials to Finished Goods
Completed Finished Good
Direct Material Cost
Direct Labour Cost, Direct Other Cost, Production Overhead Cost
Manufacturing Cost
Raw Materials Inventory
Work in Progress Inventory
Finished Goods Inventory
Raw Materials Warehouse
Factory
Finished Goods Warehouse

6

Cost of Production නිෂ්පාදන පිරිවැය

7

Production නිෂ්පාදනය
Labour Intensive ශ්‍රම මූලික
Capital Intensive ප්‍රාග්ධන මූලික

8

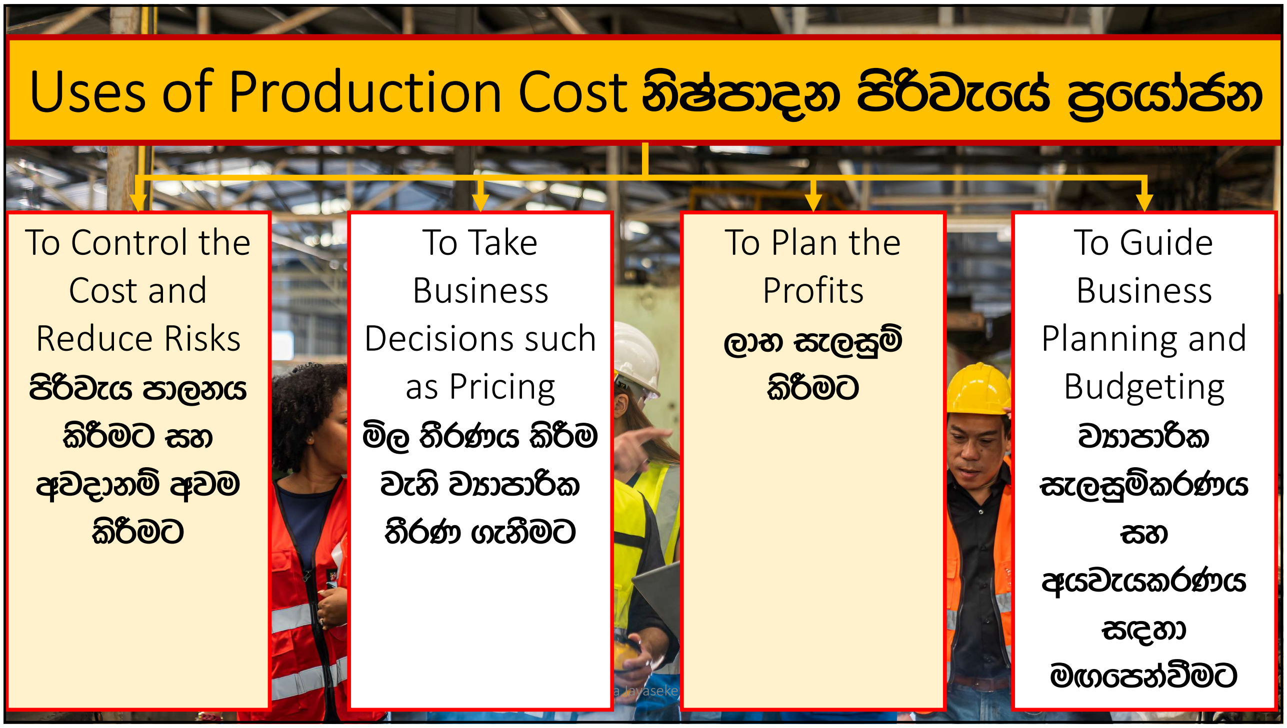
Uses of Production Cost නිෂ්පාදන පිරිවැයේ ප්‍රයෝජන
To Control the Cost and Reduce Risks පිරිවැය පාලනය කිරීමට සහ අවදානම් අවම කිරීමට
To Take Business Decisions such as Pricing මිල තීරණය කිරීම වැනි ව්‍යාපාරික තීරණ ගැනීමට
To Plan the Profits ලාභ සැලසුම් කිරීමට
To Guide Business Planning and Budgeting ව්‍යාපාරික සැලසුම්කරණය සහ අයවැයකරණය සඳහා මඟපෙන්වීමට

9

ASSORTED CHOCOLATES
Cost Classification පිරිවැය වර්ගීකරණය

10

Let’s start manufacturing Chocolate
අපි චොක්ලට් නිෂ්පාදන ආයතනයක් දාමු!

11

What do we need?
අපිට මොනවාද මුලින්ම ඕනි?

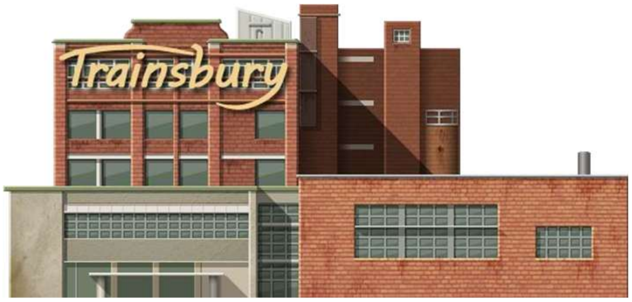

- A Building rented out for 2 years at Rs. 100,000 per month.
- වසර 02 ක කාලයකට කුලියට ගත් ගොඩනැගිල්ලක්. මාසික කුලිය රු. 100,000 කි

12

What do we need next?
ඊළඟට අපට අවශ්‍ය වන්නේ මොනවාද?

- Machinery purchased at a cost of Rs. 2,400,000/-. Useful life is 2 years and monthly depreciation is Rs. 100,000
- **පිරිවැය රු. 2,400,000/-ක යන්ත්‍ර මිලට ගන්නා ලදි එම යන්ත්‍ර වසර 2ක් භාවිතා කළ හැකි අතර මාසික ක්ෂය රු. 100,000කි**

Sandeepa Jayasekera - JMC 13

13

We have already spent Rs. 200,000 whether we make chocolates or not. **අපි චොකලට් හැදුවත් නැතත් රු.200,000 ක් දැනටමත් වැය කර ඇත්තෙමු.**

Rs. 200,000 is a cost that does not change with production volume
රු. 200,000 යනු නිෂ්පාදන ධාරිතාව මත වෙනස් නොවන පිරිවැයකි

Rs. 200,000 is a Fixed cost
රු. 200,000 යනු ස්ථාවර පිරිවැයකි

Let's put the fixed cost and number of chocolates toa graph.
අපි ස්ථාවර පිරිවැය සහ චොකලට් ප්‍රමාණය ප්‍රස්ථාරයකට ඇතුළත් කරමු.

asekera - JMC 14

14

What do we need to produce 01 Chocolate
චොකලට් 01 ක් නිෂ්පාදනය කිරීමට අපට අවශ්‍ය වන්නේ මොනවාද?

Item	Cost
Cocoa, Milk, Butter and Sugar කොකෝවා, කිරි, බටර් සහ සීනි	50
Labor ශ්‍රමය	25
Packing Cost ඇසුරුම්කරණ පිරිවැය	5
Total	80

Sandeepa Jayasekera - JMC

15

Cocoa, Milk, Sugar and Butter are the main materials to produce a Chocolate. This material cost can be directly attributable to a product. It's variable with the number of products. It's the direct material cost. **චොකලට් එකක් සෑදීමට අවශ්‍ය ප්‍රධාන අමුද්‍රව්‍ය වන්නේ කොකෝවා, කිරි, සීනි සහ බටර්ය. මෙම අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය කෙලින්ම නිෂ්පාදනයකට අදාළ කළ හැක. නිපදවන චොකලට් ප්‍රමාණය අනුව මෙම පිරිවැය වෙනස් වේ. එම නිසා මෙය සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය වේ.**

Employees are directly engaged in production process. They are being paid on number of items produced. They are the Direct labor cost. **සේවකයින් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට කෙලින්ම සම්බන්ධ වී සිටියි. ඔවුන්ට ගෙවීම් කරනු ලබන්නේ නිෂ්පාදනය කරන චොකලට් ඒකක ගණන මත ය. එම නිසා මෙය සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය වේ.**

Packaging cost is an overhead cost. However, it varies with the number of products. Therefore, it's a variable production overhead. **ඇසුරුම්කරණ පිරිවැය යනු පොදුකාර්ය/වක්‍ර පිරිවැයකි. කෙසේ වෙතත්, නිෂ්පාදනය කරන චොකලට් ප්‍රමාණය අනුව එයද වෙනස් වේ. එම නිසා මෙය විචල්‍ය පොදුකාර්ය පිරිවැය ලෙස හැඳින්වේ.**

Sandeepa Jayasekera - JMC

16

The above explained Direct Material Cost, Direct labor cost and the Variable Production overheads are varying with the number of product. Therefore, those are variable costs.

ඉහත විස්තර කරන ලද සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය, සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය සහ විචල්‍ය පොදුකාර්ය පිරිවැය යන සියල්ලම නිෂ්පාදනය කරන ඒකක ප්‍රමාණය අනුව වෙනස් වේ. එම නිසා එම සියලුම පිරිවැයන් විචල්‍ය පිරිවැය ගණයට අයත් වේ.

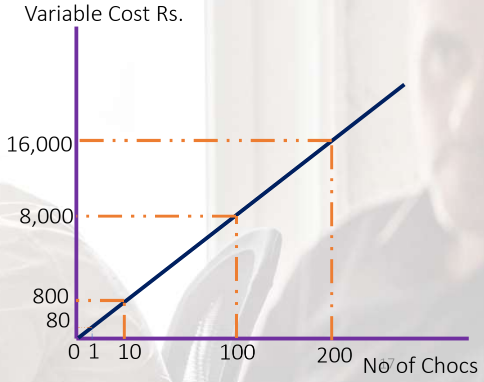

17

Production Cost Classification on Nature
ස්වභාවය අනුව නිෂ්පාදන පිරිවැය වර්ගීකරණය

- Direct Cost (Prime Cost) **සෘජු පිරිවැය (ප්‍රාථමික පිරිවැය)**
  - Direct Material Cost **සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය**
  - Direct Labour Cost **සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය**
  - Other Direct Cost **සෘජු වෙනත් පිරිවැය**
- Indirect Cost (Manuf. Overhead Cost) **වක්‍ර පිරිවැය (නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය)**
  - Indirect Material Cost **වක්‍ර ද්‍රව්‍ය පිරිවැය**
  - Indirect Labour Cost **වක්‍ර ශ්‍රම පිරිවැය**
  - Indirect Other Direct Cost **වක්‍ර වෙනත් පිරිවැය**

18

Cost of Production නිෂ්පාදන පිරිවැය

Direct Material සෘජු ද්‍රව්‍ය	Cost of acquiring the main material used in the product. නිමැවුම සඳහා භාවිතා කරන ප්‍රධාන අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට යන පිරිවැය.	
Direct Labour සෘජු ශ්‍රමය	Cost of employee benefits paid to employees engaged in changing shape and nature. භාණ්ඩයේ හැඩය සහ ස්වභාවය වෙනස් කිරීමෙහි යෙදී සිටින සේවකයින්ට ගෙවනු ලබන සේවක ප්‍රතිලාභ පිරිවැය.	
Direct Other සෘජු වෙනත්	Cost of designing and royalties on designs. මෝස්තර නිර්මාණය කිරීමේ පිරිවැය සහ එම මෝස්තර සඳහා වන හිමිකම් ගාස්තු	

Cost of Production නිෂ්පාදන පිරිවැය

Indirect Material වක්‍ර ද්‍රව්‍ය	Cost of acquiring the other materials used in the product. නිමැවුම සඳහා භාවිතා වන වෙනත් (අතිරේක) ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට යන පිරිවැය.	
Indirect Labour වක්‍ර ශ්‍රමය	Cost of employee benefits paid to employees who are not the main employees ප්‍රධාන නොවන සේවකයින්ට (සහායක කාර්ය මණ්ඩලයට) ගෙවනු ලබන සේවක ප්‍රතිලාභ පිරිවැය.	
Indirect Other වක්‍ර වෙනත්	Other variable and fixed overheads such as rent, utility, depreciation etc. කුලිය ගෙවීම, උපයෝගිතා ගාස්තු (විදුලිය/ජලය වැනි), ක්ෂය වීම වැනි වෙනත් විචල්‍ය සහ ස්ථාවර පොදුකාර්ය පිරිවැයන්.	

Production Cost Classification on Behaviour
හැසිරීම අනුව නිෂ්පාදන පිරිවැය වර්ගීකරණය

Fixed Cost ස්ථාවර පිරිවැය

If a cost does not vary with the volume of production, it’s considered as a fixed cost. **නිෂ්පාදන ධාරිතාව සමඟ වෙනස් නොවන පිරිවැයක් නම්, එය ස්ථාවර පිරිවැයක් ලෙස සැලකේ.**

- Rent **කුලිය**
- Depreciation **ක්ෂය වීම**
- Maintenance **නඩත්තු පිරිවැය**

Variable Cost විචල්‍ය පිරිවැය

If a cost is varying with the volume of production, it’s considered as a variable cost. **නිෂ්පාදන ධාරිතාව සමඟ වෙනස් වන පිරිවැයක් නම්, එය විචල්‍ය පිරිවැයක් ලෙස සැලකේ.**

- Raw Material **අමුද්‍රව්‍ය**
- Electricity **විදුලිය**
- Piece Rate Employees **කෑලි ගණනට ගෙවන සේවකයින්**

21

22

23

Business Expenses ව්‍යාපාරික වියදම්

Othe than the Production, a business has Administration, Marketing, Finance etc. functions. These functions incur expenses as well. නිෂ්පාදනයට ක්‍රියාවලට අමතරව, ව්‍යාපාරයක පරිපාලන, අලෙවිකරණ, මුල්‍ය ආදී කාර්යයන් පවතී. මෙම කාර්යයන් සඳහාද වියදම් සිදුවේ.

24

Business Expenses ව්‍යාපාරික වියදම්

Admin Expenses පරිපාලන වියදම්

- Salary වැටුප් හා වේතන
- EPF ETF සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් වියදම් හා සේවක භාරකාර අරමුදල් වියදම්
- Rent කුලී වියදම් ගෙවීම්
- Utility උපයෝගිතා ගාස්තු (විදුලිය, ජලය)
- Security ආරක්ෂක වියදම්
- Cleaning පිරිසිදු කිරීමේ වියදම්

Marketing Expenses අලෙවිකරණ

- Promotions ප්‍රවර්ධන වියදම්
- Advertising ප්‍රචාරණ වියදම්
- Distribution බෙදාහැරීම් වියදම්
- Incentives දිරිගැන්වීම් වියදම්

Finance Expenses මූල්‍ය වියදම්

- Loan Interest ණය පොලී ගෙවීම්
- Lease Interest කල්බදු පොලී ගෙවීම්

Tax Expenses බදු වියදම්

- Income Tax ආදායම් බද්ද ගෙවීම්
- VAT එකතු කළ අගය මත බද්ද ගෙවීම්
- Social Security Levy සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද ගෙවීම්

25

26

Financial Estimates මූල්‍ය ඇස්තමේන්තු

Financial Estimates are the forecasted financial figures used to plan the business operations. These are called Budgets. Benefits of Budgeting include
මූල්‍ය ඇස්තමේන්තු යනු ව්‍යාපාරික කටයුතු ක්‍රමවත්ව සැලසුම් කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන අනාවැකි පළකළ මූල්‍ය ඉලක්කම් වේ. මේවා අයවැය ලෙස හැඳින්වේ අයවැයකරණයේ වාසි

- Controlling Technique
  පාලන උපක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම
- Manage Debt
  ණය කළමනාකරණය කිරීම
- Manage Risk
  අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම
- Improved Decisions
  තීරණ ගැනීම දියුණු කිරීම
- Achieve Fin. Goals
  මූල්‍ය ඉලක්ක සපුරා ගැනීම

27

Financial Budget Preparation
මූල්‍ය අයවැය පිළියෙල කිරීම

Sales Planning අලෙවි සැලසුම්කරණය	Production Planning නිෂ්පාදන සැලසුම්කරණය	Expense Estimates වියදම් ඇස්තමේන්තු	Drafting Budgets අයවැය කෙටුම්පත් කිරීම
Get the Expected Demand for the Products. Accordingly, the sales income can be planned. නිෂ්පාදන සඳහා බලාපොරොත්තු වන ඉල්ලුම ලබා ගැනීම. ඒ අනුව, අලෙවි ආදායම සැලසුම් කළ හැක.	Based on Sales estimates, the production will be planned, and Production cost will be estimated. අලෙවි ඇස්තමේන්තු මත පදනම්ව නිෂ්පාදනය සැලසුම් කරන අතර, නිෂ්පාදන පිරිවැය ඇස්තමේන්තු කරයි	Administration, Marketing, Finance and Tax Expenses shall be estimated. පරිපාලන, අලෙවිකරණ, මූල්‍ය සහ බදු වියදම් ඇස්තමේන්තු කළ යුතුය.	Based on information in previous steps, the financial budgets can be prepared. මුල් පියවරවලින් ලබාගත් තොරතුරු මත පදනම්ව මූල්‍ය අයවැය සකස් කළ හැක.

28

Profit or Loss Budget ලාභ හෝ අලාභ අයවැය					
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Sales විකුණුම් ආදායම					
Manufacturing Cost නිෂ්පාදන පිරිවැය					
Raw Material Cost අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය					
Direct Labour Cost සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය					
Other Direct Costs සෘජු වෙනත් පිරිවැය					
Prime Cost ප්‍රාථමික පිරිවැය					
Production Overheads Cost නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය					
Total Manufacturing Cost මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය					
Administration Expenses පරිපාලන වියදම්					
Marketing Expenses අලෙවිකරණ වියදම්					
Finance Expenses මූල්‍ය වියදම්					
Other Expenses වෙනත් වියදම්					
Tax Expenses බදු වියදම්					
Total Expenses මුළු වියදම්					
Profit ශුද්ධ ලාභය					29

29

Profit or Loss Forecast Supportings ලාභ හෝ අලාභ ඇස්තමේන්තු උපකාරක සටහන්					
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Production Overheads නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය					
Factory Rent කර්මාන්තශාලා කුලිය					
Factory Supervisor Salary කර්මාන්තශාලා පරීක්ෂක වැටුප					
Factory Utility Expenses කර්මාන්තශාලා උපයෝගිතා වියදම්					
Administration පරිපාලන වියදම්					
Rent කුලිය					
Electricity විදුලිය					
Salaries and Wages වැටුප් සහ වේතන					
Water ජලය					
Marketing Expenses අලෙවිකරණ වියදම්					
Marketing අලෙවිකරණය වියදම්					
Vehicle Depreciation වාහන ක්ෂය වීම					
Promotions ප්‍රවර්ධන					
Financial Expenses මූල්‍ය වියදම්					
Bank Overdraft Interest බැංකු අයිරා පොළී					
Interest Expenses පොළී වියදම්					

30

Format of Statement of Financial Position මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ආකෘතිය					
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Non - Current Assets ජංගම නොවන වත්කම්					
Land ඉඩම්					
Building ගොඩනැගිලි					
Machinery යන්ත්‍රසූත්‍ර					
Investments ආයෝජන					
Current Assets ජංගම වත්කම්					
Inventory තොග					
Trade Debtors වෙළඳ ණයගැතියෝ					
Cash and Cash Equivalents මුදල් සහ මුදල් වලට සමාන දෑ					
Total Assets මුළු වත්කම්					
Equity ප්‍රාග්ධනය					
Capital ප්‍රාග්ධනය					
(+) Profit for the year (+) වර්ෂයේ ලාභය					
Non – Current Liabilities ජංගම නොවන වගකීම්					
Bank Loans බැංකු ණය					
Current Liabilities ජංගම වගකීම්					
Creditors ණයහිමියෝ					
Accrued Expenses ගෙවිය යුතු වියදම්					
Total Equity & Liabilities මුළු හිමිකම සහ වගකීම්					

31

32

Management කළමනාකරණය

Management is the process of Planning, Organizing, Leading and Controlling to achieve business goals effectively and efficiently.

ව්‍යාපාරික අරමුණු හා පරමාර්ථ සඵලදායීව සහ කාර්යක්ෂමව ළඟා කර ගැනීම සඳහා සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙයවීම සහ පාලනය කිරීම යන ක්‍රියාවලිය කළමනාකරණය ලෙස හැඳින්වේ.

33

EFFICIENT ↓

Effectiveness Vs Efficiency

සඵලදායීතාවය සහ කාර්යක්ෂමතාවය

EFFECTIVE
GOAL ACHIEVED

Efficiency **කාර්යක්ෂමතාවය**	Effectiveness **සඵලදායීතාවය**
Doing it in the RIGHT WAY “Optimum use of resources without wasting” **නිවැරදි ක්‍රමයට කිරීම** **"සම්පත් අපතේ නොයවා උපරිම ලෙස භාවිත කිරීම"**	Doing the RIGHT THING “Achieving the business goals” **නිවැරදි දේ කිරීම** **"ව්‍යාපාරික ඉලක්ක අපේක්ෂිත ආකාරයෙන්ම ළඟා කර ගැනීම"**

34

Planning, Organizing, Leading and Controlling

P — Planning

Deciding What to do and How to do. Setting objectives and deciding strategies.

O — Organizing

Structuring work, assigning tasks, allocating resources to implement plans

L — Leading

Influencing, motivating, and guiding employees to work towards common goals

C — Controlling

Measuring performance, comparing it to planned goals, and taking corrective actions

35

සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙයවීම සහ පාලනය කිරීම

P — Planning

කළ යුත්තේ කුමක්ද සහ එය කරන්නේ කෙසේදැයි තීරණය කිරීම. අරමුණු තීරණය සහ උපාය මාර්ග තීරණය කිරීම

O — Organizing

වැඩ පද්ධතිය සැකසීම, කාර්යයන් පැවරීම සහ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සම්පත් වෙන් කිරීම.

L — Leading

පොදු ඉලක්ක වෙත ළඟා වීමට සේවකයින්ට බලපෑම් කිරීම, ඔවුන් උනන්දු කරවීම සහ මාර්ගෝපදේශනය දීම.

C — Controlling

කාර්යසාධනය මැනීම, එය සැලසුම් කළ ඉලක්ක සමඟ සංසන්දනය කිරීම සහ නිවැරදි කිරීමේ පියවර ගැනීම.

36

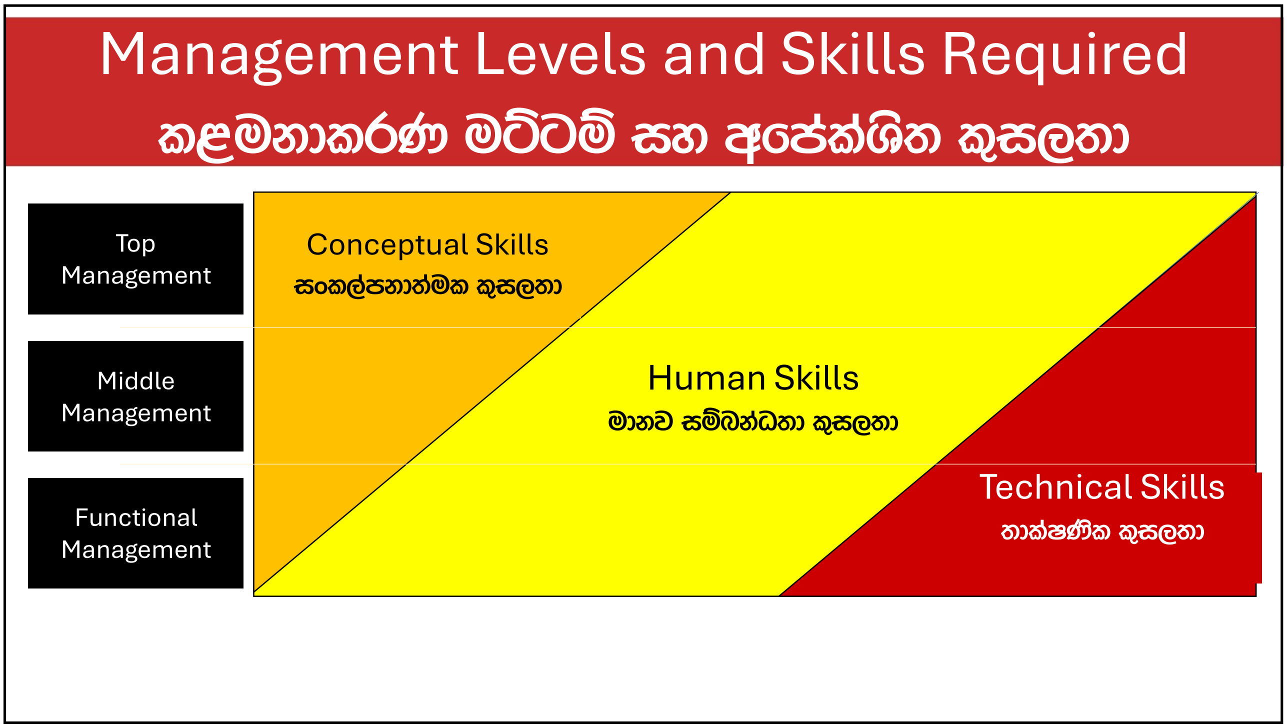
Management Levels and Skills Required
කළමනාකරණ මට්ටම් සහ අපේක්ෂිත කුසලතා
Top Management
Middle Management
Functional Management
Conceptual Skills
සංකල්පනාත්මක කුසලතා
Human Skills
මානව සම්බන්ධතා කුසලතා
Technical Skills
තාක්ෂණික කුසලතා

37

Entrepreneurial Management Roles
ව්‍යවසායකත්ව කළමනාකරණ භූමිකාවන්
Innovation and Creativity
නවෝත්පාදනය සහ නිර්මාණශීලීත්වය
Resource Allocation
සම්පත් වෙන් කිරීම
Risk Mgt
අවදානම් කළමනාකරණය
Cost Reduction
පිරිවැය අඩු කිරීම
Growth and Sustainability
වර්ධනය සහ තිරසරබව

38

Challenges in Entrepreneurial Management
ව්‍යවසායකත්ව කළමනාකරණයේ පවතින අභියෝග
Poor Cost Management
දුර්වල පිරිවැය කළමනාකරණය
Inadequate Planning
අසම්පූර්ණ සැලසුම්කරණය
Weak Management
දුර්වල කළමනාකරණය
Cash Flow Problems
මුදල් ප්‍රවාහ ගැටලු

39

Thank You

40